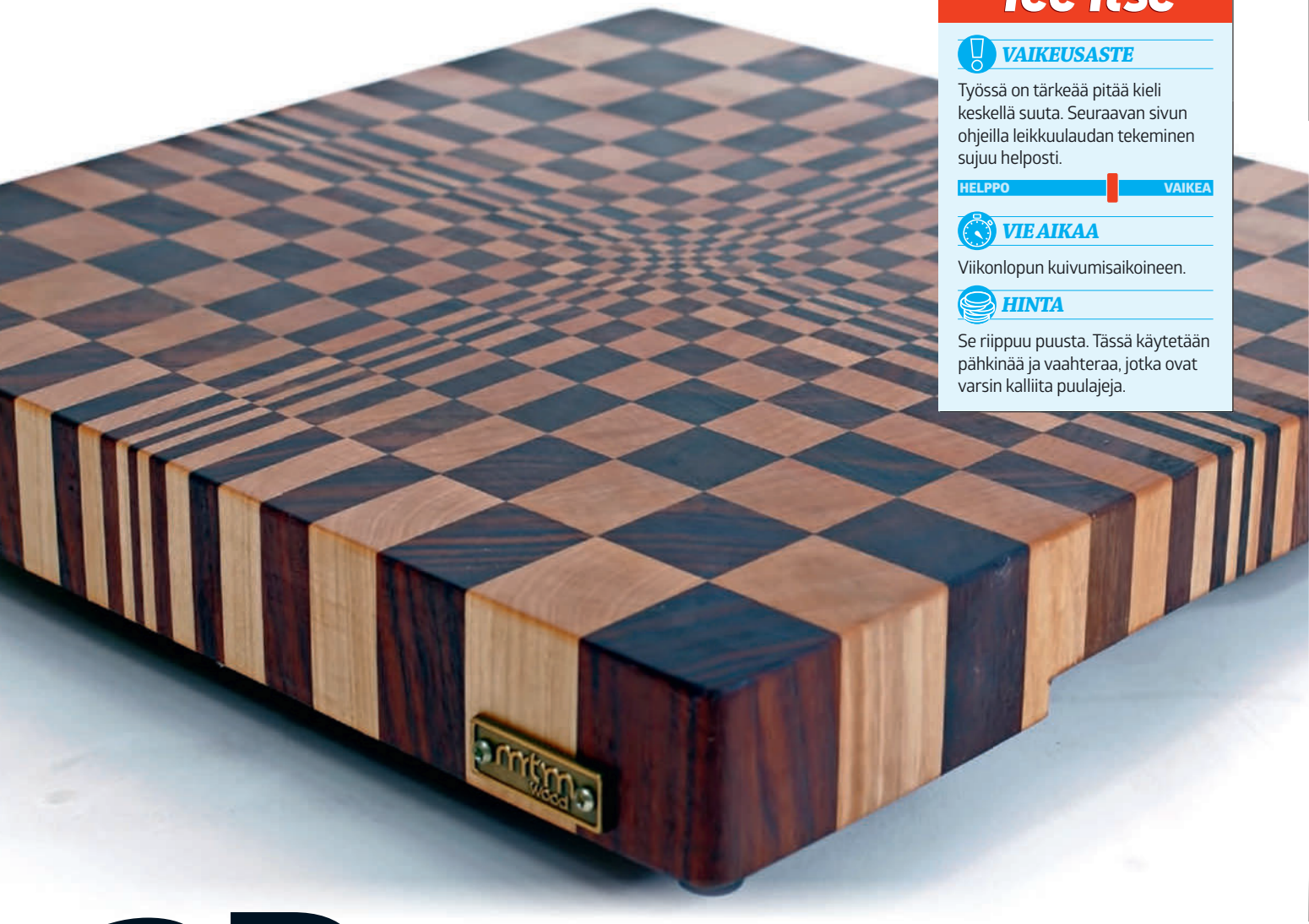

Tee Itse

VAIKEUSASTE

Työssä on tärkeää pitää kieli keskellä suuta. Seuraavan sivun ohjeilla leikkuulaudan tekeminen sujuu helposti.

HELPPO — VAIKEA

VIE AIKAA

Viikonlopun kuivumisaikoineen.

HINTA

Se riippuu puusta. Tässä käytetään pähkinää ja vaahteraa, jotka ovat varsin kalliita puulajeja.

3D-leikkuulauta

Jos haluat näyttää taitosi verstaalla, **tee kolmiulotteinen leikkuulauta!** Se ei ole helppoa, mutta lopputulos tekee varmasti vaikutuksen kaikkiin, jotka sattuvat käymään keittiössäsi.

Kolmiulotteisilta näyttävien kuvioiden tekeminen on taitolaji, jossa tarvitaan tarkkuutta ja tietoa oikeista mittasuhteista. 3D-kuvioitu leikkuulauta on ainutlaatuinen ja näyttävä käyttöesine, joka kertoo tekijänsä taidoista. Lisäksi 3D-leikkuulaudan tekeminen on hyvä tapa testata omia puusepänkykyjä ja kehittää niitä edelleen. Tässä jutussa näytetään, miten rakennat melko yksinkertaisen leikkuulaudan. Internetissä on lisää oppaita ja videoita, joissa on paljon vaikeampia kuvioita ja tehosteita. Tämä 3D-leikkuulauta tehdään oikealla puusepänverstaalla pöytäsirkkelin, oikohöylän ja vannesahan kaltaisten erikoistyökalujen avulla. Ammattivälineet helpottavat työtä, mutta voit tehdä leikkuulaudan myös tavallisella käsisirkkelillä ja ohjainkiskolla. ☐

NOUDATA PIIRUSTUSTA

Tässä jutussa tehdään melko yksinkertainen mutta optisen harhan aiheuttava shakkilautakuvio kahdesta erivärisestä puusta, vaahterasta ja pähkinästä. Puista sahataan eripaksuisia sauvoja, jotka liimataan kahdeksi levyksi. Levyt sahataan uudestaan sauvoiksi, jotka liimataan yhteen leikkuulaudaksi.

Noudata piirustusta tarkasti äläkä sekoita sauvoja. Oikealla on valmis leikkuulauta. Mitat kertovat, monenko millin paksuisia sauvat ovat. Sauvoista sahataan aluksi 2–3 milliä liian paksuja, ja ne höylätään ja hiotaan lopullisiin mittoihinsa.

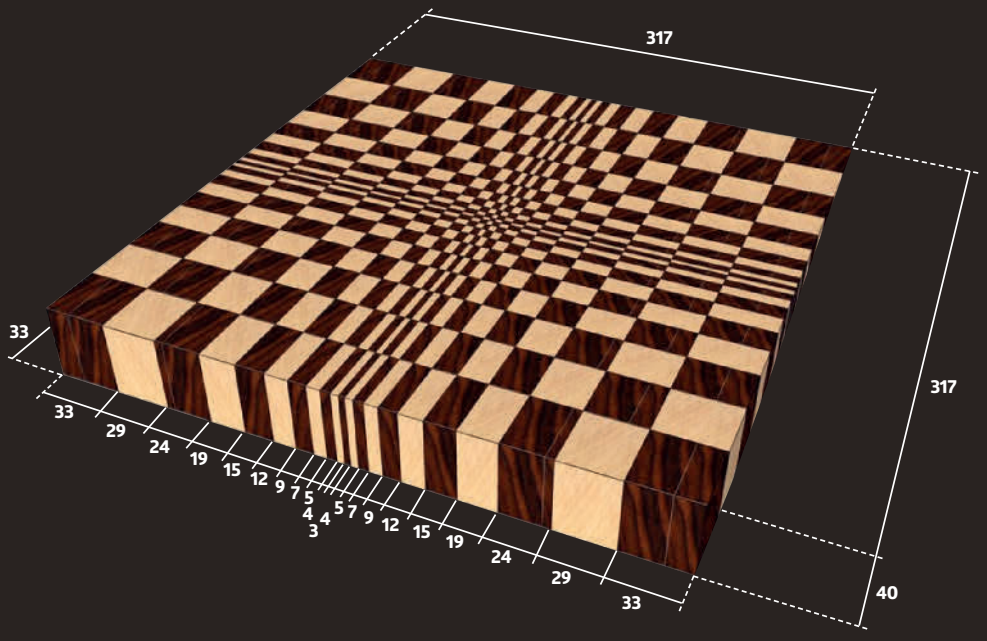

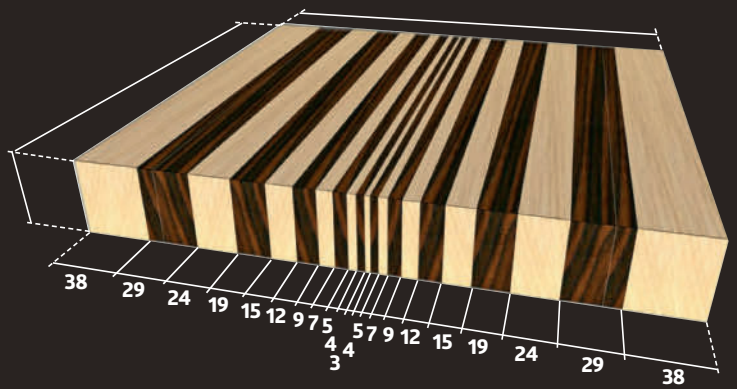

Levy 1 tehdään vaahterasta, pähkinästä, vaahterasta ja niin edelleen. Sauvat liimataan yhteen. Kuvassa ovat sauvojen lopulliset mitat.

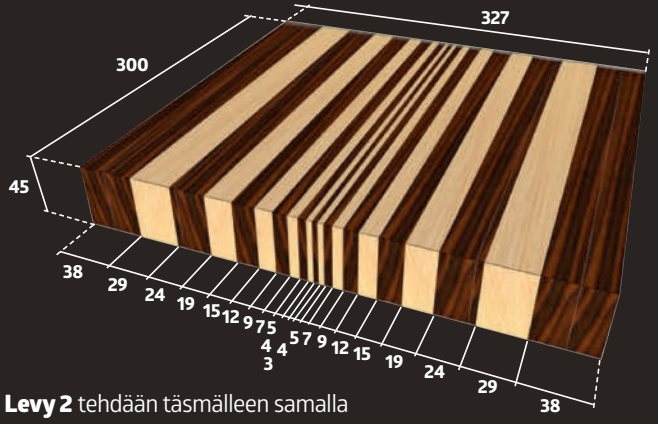

Levy 2 tehdään täsmälleen samalla tavalla mutta päinvastoin. Pähkinä, vaahtera, pähkinä ja niin edelleen.

Sahaa sauvat

Tee sauvoista aluksi 2–3 milliä paksummat kuin piirustuksessa näkyy. Tässä käytetään pöytäsirkkeliä ja vannesahaa, mutta voit sahata sauvat myös käsisirkkelillä.

Noudata piirustusta tarkasti äläkä sekoita sauvoja. Kolmiulotteisen kuvion luomiseksi sauvat pitää asentaa tarkasti oikeaan järjestykseen.

Sahaa sauvat. Se on helpointa pöytäsirkkelillä, mutta voit käyttää myös käsisirkkeliä ja ohjainkiskoa.

Höylää sauvat oikean paksuisiksi. Tässä käytetään ammattilaisten suosimaa oikohöylää. Markkinoilla on hyviä oiko- ja tasohöyliä, jotka maksavat noin 150 euroa.

Kokoa levyt sauvoista

Kaikki sauvat on nyt sahattu ja höylätty valmiiksi. Niitä on kaikkiaan 42, puolet vaahteraa ja puolet pähkinää. Sauvat ovat eripaksuisia. Ne liimataan kahdeksi levyksi tietyssä järjestyksessä, joka näytetään edellisen sivun kuvissa.

Sauvat liimataan yhteen tavallisella puuliimalla ja jätetään puristuksiin vuorokauden ajaksi. Käytä tarpeeksi puristimia!

1

Aseta sauvat vierekkäin. Tee sauvoista kaksi levyä, joiden sauvat ovat keskenään päinvastaisessa järjestyksessä.

2

Levitä liimaa kaikkien sauvojen pinnoille. Tässä liima levitetään maalitelalla. Purista sauvat yhteen korkeintaan 20 sentin välein.

Leikkaa ja liimaa sauvat uudestaan

Liima on kovettunut ja levyt sahataan 21 eripaksuiseksi sauvaksi. Leikkuulaudan keskelle tulee pähkinää, joten levyyn tarvitaan 11 sauvaa levystä 2 ja kymmenen sauvaa levystä 1. Kuvio alkaa hahmottua, kun sauvat asetellaan vierekkäin. Sauvat pitää asentaa oikeassa järjestyksessä, jotta 3D-kuvio toimii.

Katso mallia edellisen sivun kuvasta. Kuvion tekeminen ei ole niin vaikeaa kuin voi tuntua.

1

Sahaa paksut sauvat. Kummastakin levystä sahataan sirkkelillä 5 paksua sauvaa, joiden koko on 15–33 milliä. Ohuemmat 3–12 millin sauvat sahataan vannesahalla.

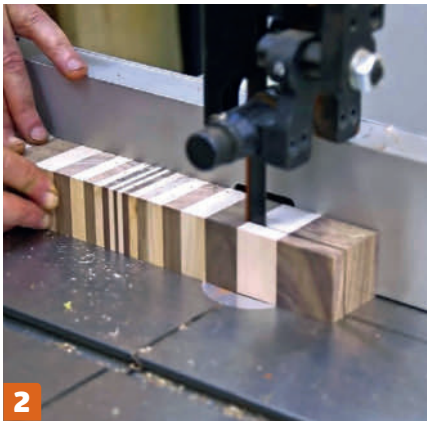

2

Sahaa ohuet sauvat. Tee 11 ohuinta sauvaa vannesahalla.

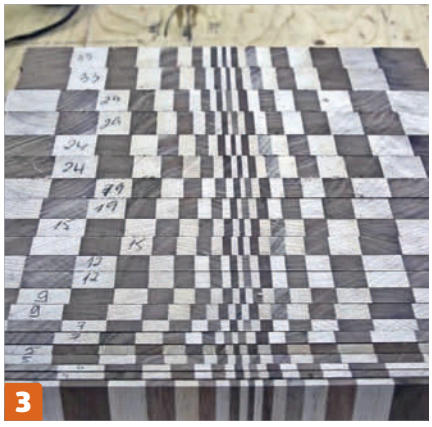

3

Kaikki sauvat on sahattu. Kuvassa on kaikki 21 sauvaa paksuimmasta ohuimpaan. Seuraavaksi sauvat liimataan oikeaan järjestykseen. Kirjoita sauvoihin niiden paksuus lyijykynällä.

4

Lopullinen järjestys. Ota mallia kuvasta ja asenna sauvat oikeaan järjestykseen. Pähkinä, vaahtera, pähkinä ja niin edelleen. Liimaa sauvat samalla tavalla kuin aiemmin.

Sahaa leikkuulauta sopivaksi

Tästä leikkuulaudasta tehtiin aluksi hieman liian iso, jotta sen reunat on helppo sahata suoriksi kokoamisen jälkeen.

Valmis leikkuulauta hiotaan sileäksi jyväkoon 120 hiomapaperilla ja nurkat pyöristetään. Voit käyttää joko hiomapaperia tai yläjyrsintä. Lopuksi leikkuulauta käsitellään pellavaöljyllä.

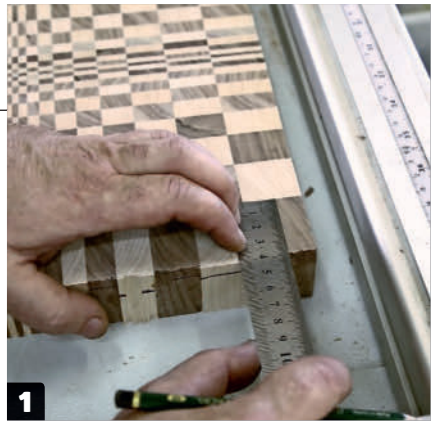

1 **Piirrä leikkuulaudan lopullinen koko.** Reunimmaisesta sauvasta tehdään piirustuksen mukaisesti 33 milliä leveä.

2 **Sahaa ylimääräiset pois.** Tässä käytetään pöytäsirkkeliä. Kaikki leikkuulaudan reunat sahataan siisteiksi samalla kertaa.

3 **Hio leikkuulauta.** Tässä käytetään epäkeskohiomakonetta. Hio pinta aluksi karkealla hiomapaperilla, jonka jyväkoko on esimerkiksi 80. Viimeistele pinta hienolla paperilla, jonka koko on 120 tai isompi.

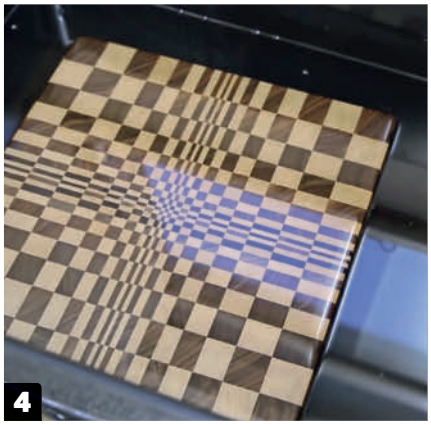

4 **Öljyä leikkuulauta.** 3D-leikkuulauta on saanut lopullisen muotonsa, ja se on hiottu sileäksi. Nyt se käsitellään pellavaöljyllä. Anna laudan kuivua vuorokauden ajan ennen käyttöä.

3 SIISTIÄ YKSITYISKOHTAA

3D-leikkuulauta näyttää upealta, mutta siinä on myös fiksuja yksityiskohtia. Voit päättää itse, haluatko lisätä samat yksityiskohdat omaan leikkuulautaasi.

Kahva kahdella puolella. Leikkuulautaan jyrsittiin kaksi kädensijaa, jotta sitä on helppo käsitellä.

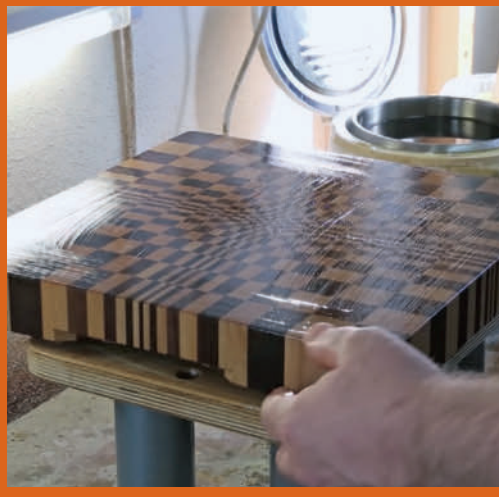

Vahapinta. Tämä leikkuulauta käsiteltiin kahteen kertaan vahan ja öljyn sekoituksella suhteessa 1:1. Pinta hiottiin kevyesti kerrosten välissä.

Jalat alle. Leikkuulaudan nurkkiin kiinnitettiin silikonijalat, jotta lauta pysyy paikallaan. Jalat ruuvattiin kiinni ruostumattomilla ruuveilla.